

Iš Vilniaus - grėsmingos žinios Klaipėdai dėl šilumos kainos

► **SKAIČIAI.** Įvykdžius VKEKK siūlomą reformą centralizuoto šildymo vartotojų mokama suma per metus Klaipėdoje gali išaugti dar 3,6 mln. eurų.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK) vasario 28 dieną ketina svarstyti šilumos gamintojų konkurencijos teisės aktų pakeitimus. Energetikų teigimu, pagal projekte pateiktus skaičiavimus matyti, kad planuojami pokyčiai gali patuštinti klaipėdiečių kišenes papildomais 3,6 mln. eurų.

Mindaugas DRĄSUTIS
mindaugas@ve.lt

Vartotojų pinigai - privatiems gamintojams

Žinia, Klaipėdoje centralizuotai šilumą tiekia AB „Klaipėdos energija“, tačiau ją gamina ne tik 3 šios bendrovės katilinės, bet ir dar 6 nepriklausomi šilumos gamintojai (NŠG). Privачios verslo struktūros pasistatė savo katilines ir dalį pagaminamos šilumos parduoda miestui. Nors NŠG dalyvauja šilumos tiekimo cikle, jų gamyba nėra patikima. Jie gali parduoti miestui tik mažą dalį šilumos arba išvis nutraukti šilumos gamybą. Tik Savivaldybės

kontroliuojama AB „Klaipėdos energija“ turi prievolę užtikrinti miestui nepertraukiamą šildymo paslaugą. Tačiau kažkodėl būtent nepriklausomiems šilumos gamintojams yra palankios VKEKK tinklalapyje skelbiamos naujosios kainų skaičiavimo formulės, kurios didins jų pelnus.

„Atlikus skaičiavimus pagal pateiktą svarstyti šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų projektą, AB „Klaipėdos energija“ reguliuojamos šilumos sąnaudos, o kartu ir šilumos tarifas auga. Patvirtinus aukščiau minėtą tvarką, šilumos vartotojai nepriklausomiems šilumos gamintojams papildomai per metus sumokės

3,6 mln. eurų ir vidutinė metinė AB „Klaipėdos energija“ šilumos kaina vartotojams augs 3,4 proc.“, - teigia „Klaipėdos energijos“ Ekonomikos ir personalo skyriaus viršininkė **Loreta Gaidienė**.

Analogiškus skaičiavimus atliko ir kitų miestų energetikos įmonės. Pasak Vilniaus, Kauno, Panevėžio energetikų, pagal naująją VKEKK siūlomą tvarką, šilumos kainos jų miestuose taip pat didės.

Didžiųjų miestų vadovai ir Lietuvos savivaldybių asociacijos valdyba nepritarė ruošiamo sprendimo projektui ir siūlė sudaryti specialistų darbo grupę situacijai išanalizuoti, tačiau

KOMENTARAS

„Galima tik stebėtis atsakingų pareigūnų abejingumu“

**Šarūnas PRIESKIENIS, Lietuvos energetikos
konsultantų asociacijos prezidentas**

Lietuvos šilumos ūkis savivaldybių įmonių pastangomis per pastaruosius penkiolika metų išgyveno tikrą pakilimą - tikslinės investicijos į šilumos gamybą ir perdavimą padarė mūsų įmones efektyvumo, biokuro panaudojimo, šilumos kainų lygio lyderiu regione. Tačiau mes, lietuviai, ramiai gyventi negalime - Lietuvoje užsimota sukurti šilumos gamybos rinką. Nė vienoje Europos valstybėje nėra veikiančio bent panašaus rinkos modelio į tai, kas kuriama Lietuvoje. Nors Vokietijos, Švedijos ir kitų valstybių institucijos keletą metų atgal atsakingai įvertino ir nusprendė nesudaryti sąlygų konkurencijai, kadangi konkurencijos teigiama įtaka nei šilumos kainoms, nei patikimumui nenustatyta, Lietuvos valdininkai mano kitaip. Šiuo atveju atsakingos tarnybos dėl konkurencijos aukoja viešąjį interesą, ilgalaikius Lietuvos tikslus energetikos sektoriuje. Netgi nėra atliktas priimamų teisės aktų strateginis poveikio vertinimas ne tik šilumos kainoms, bet ir šilumos tiekimo patikimumui ir kokybei ilgalaikiam periode. Lietuvos ūkis jau išgyveno vieną pamoką - šilumos tiekimo įmonių nuoma baigėsi tuo, kad šiuo metu vis dar nuomojamų įmonių tiekiamos šilumos kainos didžiausios Lietuvoje. Valdininkų dirbtinai kuriamą konkurenciją lems dar liūdnasnes pasekmes - po 10 metų dalyje miestų visa šilumos gamyba priklausys ne savivaldybėms, bet privatiems ūkio subjektams. Galima tik stebėtis atsakingų pareigūnų abejingumu vykdomai reformai. Na o mums, konsultantams, tai bus dar viena patirtis, nors ir neigiama, kurią sėkmingai galėsime panaudoti kurdami kitų šalių šilumos ūkio reguliavimo aplinką (asociacijos nariai šiuo metu tarptautinių finansinių institucijų užsakymu kuria šilumos ūkio reguliavimo teisinę bazę Kazachstane ir Ukrainoje).

VKEKK į šią iniciatyvą neatsižvelgė.

VKEKK brangimo nepaneigė

Kainų komisijos specialistai irgi atliko siūlomų teisės aktų pakeitimų įtakos šilumos kainoms tyrimą. Pasak jų, po planuojamos pertvarkos Kaune, kur centralizuotas šildymas ir taip brangiausias tarp Lietuvos didmiesčių, numatomas šilumos brangimas, o Vilniuje ir Klaipėdoje šiluma turėtų pigti. Kodėl skaičiuodami pagal tas pačias formules vieni specialistais gauna vienokį rezultatą, o kiti - priešingą? VKEKK specialistai į šį klausimą nesiteikė atsakyti. Vietoj to jie atsiuntė beveik lapą samprotavimų, kuriuose raminama, jog kaina nedidės.

„Komisijos inicijuojami šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos pakeitimai ne vieną kartą buvo teikiami viešajam konsultavimuisi su rinkos dalyviais, kad būtų įvertinti visi aspektai. Todėl, vertinant visas prielaidas, iš anksto

prognozuoti šilumos kainų didėjimo pagrindą nėra. Kaip yra nurodyta viešai skelbiamoje komisijos specialistų parengtoje pažymoje (2018 m. vasario 28 d. posėdis), pagal siūlomus teisės aktų pakeitimus atskiruose miestuose šilumos kaina mažėtų arba iš esmės nekistų“, - sakė VKEKK Veiklos valdymo skyriaus patarėja **Aistė Griškonytė**.

Tačiau Lietuvos žmonės puikiai žino, kuo baigėsi valstybės institucijų ramninimai, kad įvedus eurą niekas nebrangs. Ar VKEKK prisiima kokią nors atsakomybę, jei dėl jos sprendimo šilumos kaina Klaipėdoje padidės? Į šį klausimą VKEKK atsakymo taip pat nesulaukėme.

Pernai Lietuvos Vyriausybė centralizuoto šildymo tiekimo paslaugai suteikė lengvatinį PVM, kad gyventojams palengvintų mokesčių našta, o šiemet kita valstybės institucija - VKEKK - ketina pertvarkyti teisinę bazę taip, kad iš gyventojų kišenės už tą pačią šildymo paslaugą gali būti ištraukti papildomi milijonai.